

การพัฒนาคนและองค์กร ด้วยความสมดุลและยั่งยืน

นำเสนอโดย : ดร.ปริยานุช พิบูลสราวุธ

โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง
สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

๒๕๕๒

จุดเด่นของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักพอเพียง คือ หลักพัฒนาคนให้มีคุณภาพ
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

- การพัฒนาที่ก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุล
- การพัฒนาที่มั่นคงอย่างเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากฐานราก
- มุ่งประโยชน์ส่วนรวม และความสุขที่ยั่งยืน
- พัฒนาคุณภาพคน ให้มีคุณธรรมกำกับความรู้

จาก “ตามรอยพ่อ ชีวิตพอเพียง สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (๒๕๕๒)”

สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิดหลัก

เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

เป้าหมาย

มุ่งให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

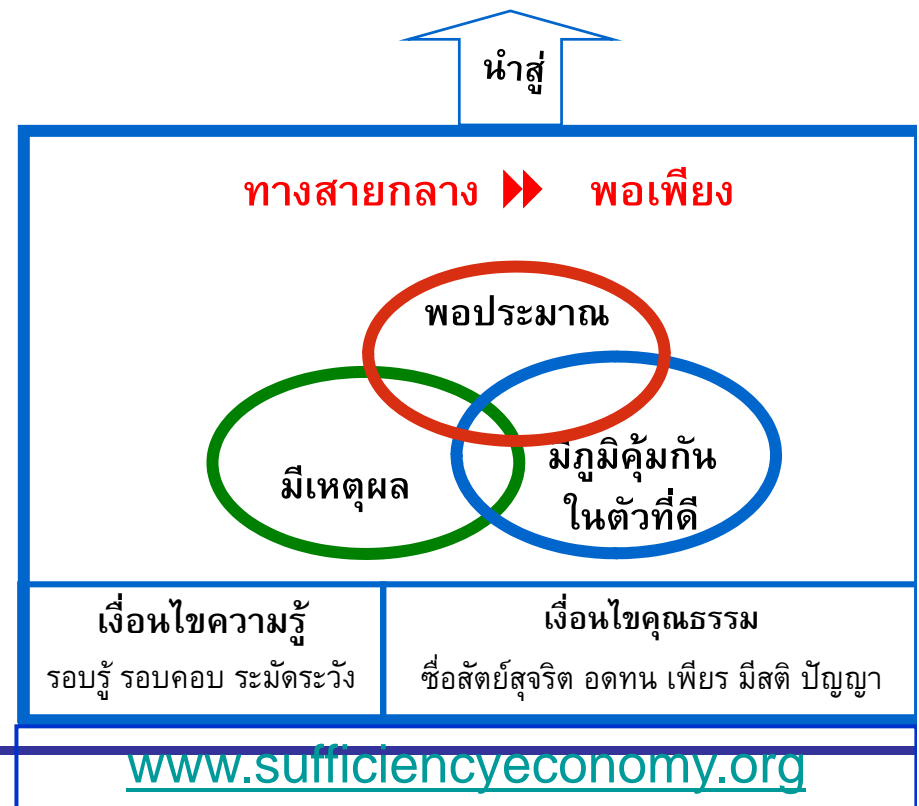
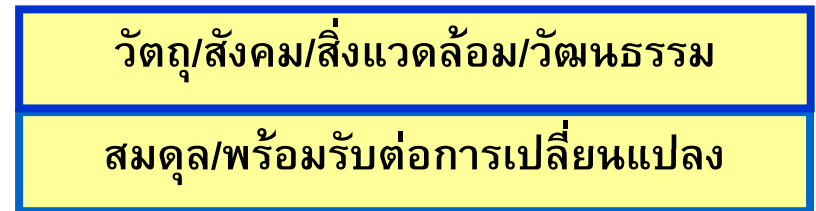
หลักการ

ความพอเพียง หมายถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน

เงื่อนไขพื้นฐาน (ความรู้คู่คุณธรรม)

- จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน
- การเสริมสร้างจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิต

ด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ
โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง ๒๕๕๒

กิจกรรมตามหลักพอเพียง

ความพอประมาณ

- พอเหมาะกับสภาพของตน
(ปัจจัยภายใน)
 - พอควรกับภูมิสังคม
(ปัจจัยภายนอก)
- (สมดุล)

ความมีเหตุมีผล

- รู้สาเหตุ – ทำไม
 - รู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
วิชาการ/กฎหมาย
/ความเชื่อ/ประเพณี
 - รู้ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ
- (รอบรู้/สติ ปัญญา)

มีภูมิคุ้มกันที่ดี

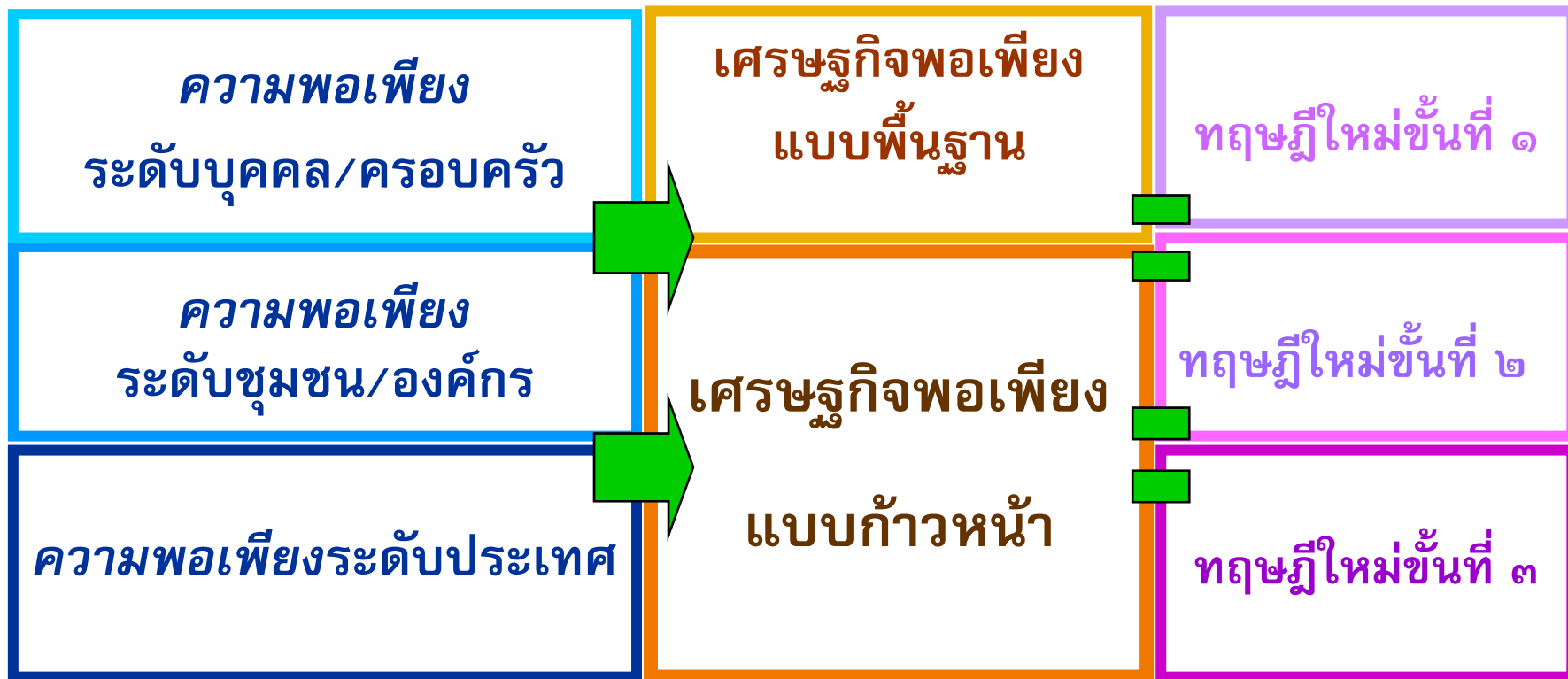
- คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ
- รู้เท่าทัน และเตรียมความพร้อม
(วางแผน/รอบคอบ/
เรียนรู้ /พัฒนาตน/
ทำประโยชน์ให้กับสังคม/
รักษาสິงแวดล้อม)

สามารถพึ่งตนเองได้ และเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้
โดยมีคุณธรรมกำกับความรู้

เศรษฐกิจพอเพียง & ทฤษฎีใหม่

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นกรอบแนวคิดที่ชี้บอกลักการและแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่
ทฤษฎีใหม่หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นตัวอย่างการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทางปฏิบัติ

...อยู่อย่างพอเพียง...

“คนที่นำหลัก**เศรษฐกิจพอเพียง**ไปใช้ได้ผล มักจะมี**คุณสมบัติที่**
เหมือนกันหลายอย่าง ได้แก่ ชอบที่จะทำงานหนัก มีความซื่อสัตย์
สนุกสนานกับการเรียนรู้ และการสร้างปัญญาให้เกิดกับตนเอง เห็น
คุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคม และการอยู่ร่วมกับระบบนิเวศนวิ
ทยาอย่างสมดุล **คนเหล่านี้ไม่ใช่พวกวัตถุนิยม**
แต่มักจะคำนึงถึงหลักการบริโภคแบบยั่งยืน มีความเคารพธรรมชาติ
และความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน โดยสรุป พวกเขา**มีจิตสำนึก**
และวิธีคิดในแบบฉบับเฉพาะ”

(NHDR, UNDP 2007)

สรุปหลักการทรงงาน

- ❖ ระเบิดจากข้างใน
- ❖ ปลุกจิตสำนึก
- ❖ ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ❖ แก้ปัญหาจากจุดเล็ก
- ❖ ทำตามลำดับขั้น คำนึงถึงภูมิสังคม
- ❖ คิดอย่างเป็นองค์รวม มองอย่างครบวงจร
- ❖ บริการรวมที่จุดเดียว
- ❖ ไม่ติดตำรา ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด
- ❖ ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ ใช้ธรรมชาติปราบธรรมชาติ
- ❖ การมีส่วนร่วม
- ❖ ขาดทุนคือกำไร รู้ รัก สามัคคี รู้เสียสละ
- ❖ ซื่อสัตย์สุจริต ขยัน เพียร อดทน
- ❖ เน้นให้พึ่งตนเองได้ เริ่มจากพออยู่พอกิน
- ❖ ประโยชน์ส่วนรวม มุ่งประโยชน์สุขคนส่วนใหญ่

คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา

ปฏิบัติอย่างพอเพียง

เป้าหมายคือสังคมพอเพียง

ตัวอย่างการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่าง ๆ

ด้านเศรษฐกิจ	พึ่งตนเองได้ ใช้ง่าย/ใช้ของอย่างประหยัด ใช้ชีวิตอย่างประมาณตน คิด/วางแผนอย่างรอบคอบ ไม่ประมาท เมื่อทางเลือกสำรอง
ด้านจิตใจ	รู้ผิดชอบชั่วดี ละอายต่อการทำความชั่ว เข้าใจชีวิตและโลกตามเป็นจริง มีจิตสาธารณะ นึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก
ด้านสังคม	เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รู้รักสามัคคี ร่วมสร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ฟื้นฟูทรัพยากรให้มีอยู่และพอใช้อย่างยั่งยืน
ด้านเทคโนโลยี	รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อม (ภูมิสังคม) พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาเดิมที่มี โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อคนหมู่มาก

ตัวอย่างการใช้จ่ายอย่างพอเพียง

พอประมาณ

รายจ่ายสมดุลกับรายรับ

มีเหตุมีผล

ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล / มีความจำเป็น / ไม่ใช่
สิ่งของเกินฐานะ / ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่าประหยัด

มีภูมิคุ้มกัน

มีเงินออม / แบ่งปันผู้อื่น / ทำบุญ

ความรู้คู่คุณธรรม

ประกอบอาชีพที่สุจริต ด้วยความ
ขยันหมั่นเพียร ใช้สติปัญญาในการตัดสินใจ
และดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้เท่าทันต่อการ
เปลี่ยนแปลง

แนวทางการประยุกต์ใช้ในภาคธุรกิจ

ขยาย **อย่างพอประมาณ**

มุ่งผลประโยชน์ระยะยาวมากกว่าระยะสั้น

แข่งขัน **อย่างมีเหตุผล**

รู้จักลูกค้า รู้จักตลาด รู้จักคู่แข่ง และรู้จักตัวเอง

เสี่ยง **อย่างมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว**

เตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสม

บนพื้นฐานของการมีคุณธรรมกำกับความรู้

ข้อฝากคิด

ตัวอย่างแนวคิดการบริหารธุรกิจตะวันตกสมัยใหม่
ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ที่ไม่เน้นการหากำไรสูงสุดในช่วงสั้นๆ เพียงอย่างเดียว

- Balanced scorecard
- Organization of choice
- Cluster development
- Core competency
- Learning organization
- Risk management
- Good corporate governance
- Corporate social responsibility

ติดต่อเรา

โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

๑๗๓ ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐๒-๖๘๗-๓๖๖๒

โทรสาร ๐๒-๒๘๒-๘๒๒๖

mail@sufficiencyeconomy.org

www.sufficiencyeconomy.org

